

ERUVCHNLIK JADVALI																				ZARRACHALAR	NOMLARI
	H ⁺	NH ₄ ⁺	K ⁺	Na ⁺	Ag ⁺	Hg ⁺	Hg ²⁺	Ba ²⁺	Ca ²⁺	Mg ²⁺	Zn ²⁺	Mn ²⁺	Sn ²⁺	Pb ²⁺	Cu ²⁺	Fe ²⁺	Fe ³⁺	Al ³⁺	Cr ³⁺	Bi ³⁺	
OH ⁻					-	-	-		O	O	X	X	X	O	X	X	X	X	X	X	X
F ⁻						X	O	O	X	X	O	O		X	X	O					X
Cl ⁻					X	X							-	O						-	-
Br ⁻					X	X								O							-
J ⁻					X	X	X							O	X	-		-			-
NO ₃ ⁻														-							
S ²⁻					X	X	X		O		X	X	X	X	X	X	-	-	-	-	X
SO ₃ ²⁻					O	X	X	O	O	X	O	X	-	X	X	O	-	-	-	-	X
SO ₄ ²⁻					O	O		X	O					O							
CO ₃ ²⁻					O	X	X	X	X	O	X	X	-	X	X	X	X	-	-	-	X
SiO ₃ ²⁻	X	-			X	-	-	X	X	X	X	X	X	X	-	X	-	-	-	X	-
PO ₄ ³⁻		-			X	X	X	X	X	O	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
HCOO ⁻						O															
CH ₃ COO ⁻						O												O			
C ₁₇ H ₃₅ COO ⁻	X				X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

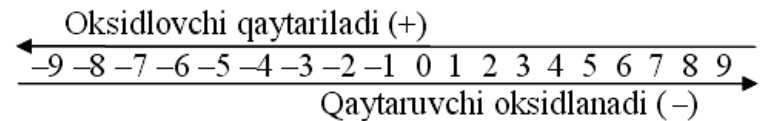
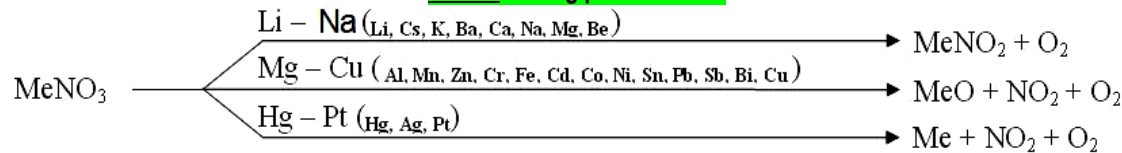
ERUVCHNLIK NATIJASI	
	- ERIYDI
O	- OZ ERIYDI
X	- ERIMAYDI
--	- MAVJUD EMAS

Metallarning aktivlik qatori (Beketov qatori)

Li Cs K Ba Ca Na Mg Oksidlovchilik ortadi, aktivlik kamayadi Aktiv metallar – elektrolizda o'rniga H ₂ O qaytariladi va katodda H ₂ ajraladi.	Al Be Mn Zn Cr Fe Cd Co Ni Sn Pb (H) Sb Bi Cu Hg Ag Pt Au O'rta aktiv metallar – elektrolizda Me va H ₂ O qaytariladi hamda katodda Me va H ₂ ajraladi.	Qaytaruvchilik ortadi, aktivlik ortadi. Passiv metallar – elektrolizda Me qaytariladi va katodda Me ajraladi.
--	---	---

MeNO₃ larning parchalanishi

Oksidlanish-qaytarilish reaksiyalari uchun

Metallarning HNO ₃ bilan ta'sirlashuvi			Metallarning H ₂ SO ₄ bilan ta'sirlashuvi		
HNO ₃ (KONS) +	Aktiv va o'rta Me.lar	MeNO ₃ + N ₂ O + H ₂ O	H ₂ SO ₄ (KONS) +	Me (Li – Mg)	→ MeSO ₄ + H ₂ S + H ₂ O
	Og'ir Me.lar (Cu, Ag, Hg, Pb...)	MeNO ₃ + NO ₂ + H ₂ O		Me (Mn – Hg)	→ MeSO ₄ + SO ₂ + H ₂ O
	Fe, Cr, Al, Au, Pt, Ir, Ta, Ni	Ta'sirlashmaydi		[Fe, Cr, Al, Au]	→ Ta'sirlashmaydi
HNO ₃ (suyul) +	Aktiv va o'rta Me.lar	MeNO ₃ + N ₂ O + H ₂ O	H ₂ SO ₄ (KONS) + 8Zn		→ 8ZnSO ₄ + S + H ₂ S + SO ₂ + 10H ₂ O
	Aktiv va o'rta Me.lar	MeNO ₃ + N ₂ + H ₂ O		Me (H dan chapdagi Me lar)	→ MeSO ₄ + H ₂
	Og'ir Me.lar (Cu, Ag, Hg, Pb...)	MeNO ₃ + NO + H ₂ O		Me (H dan o'ngdagi Me lar)	→ Ta'sirlashmaydi
HNO ₃ (juda suyul) +	Aktiv va o'rta Me.lar	MeNO ₃ + NH ₄ NO ₃ + H ₂ O	H ₂ SO ₄ (juda suyul) +	Me (H dan chapdagi Me lar)	→ MeSO ₄ + H ₂ S + H ₂ O
	Aktiv va o'rta Me.lar	MeNO ₃ + N ₂ + H ₂ O		Me (H dan o'ngdagi Me lar)	→ Ta'sirlashmaydi
	Og'ir Me.lar (Cu, Ag, Hg, Pb...)	Ta'sirlashmaydi			